

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap.

Szerkesztőség:

Búza-utca 1283. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetéseket

elfogad s jutányosan számít a
Kiadóhivatal:
Belicéy-út B.-sz.-andrászi takarékp. mellett
hova az előfizetési pénzek intézendők.

Pünkösöd.

(*) A legszebb, a legmagyarabb ünnep: a rózsafakadás ünnepe. Ünnepe maga a természet is; lomb, márdárdal, virágillat mindenütt.

A keresztyény világ a szent-lélek eljövételének emlékét ünnepele e napon. Hogy beteljesednék az irás: „Eljövök, hogy igazságot tegyek minden népeknek.” És a hit bajnokai várták a jóslat beteljesültét; várták azzal a hittel, azzal a megnyugvással, amit csak isteni szó varázsa nyújthat. És lőn, miként sebesen zugó szélnek zendülése: az Úr lelke reájuk szálla s betelének azzal. El kellett jönnie, hogy azok, kik a megváltási eszme szentségében még kételkedének, még gyöngék valának, — megerősítsenek.

Szent, nagy eszme ez, melyet nem bírtak avulttá tenni évezredek; nem bírta kiirtani a szívek mélyéből az üldözők hatalma. Isteni ihlet vezette az eszme harcossait; a küzdelem hevében ott ragyogott fejük felett a „tüzes nyelv”, az Urnak lelke, mely kitartásra buzdítá őket.

És küzdöttek tovább, lankadatlanul. . . . Nehéz volt a kereszt, melyet vállaikra vettek; sokszor fakadt vér utána, de mindannyiszor új élet, új virradat kelt nyomában. Isteninek kellett ez eszmének lenni, mely a gyöngének is lázas erőt adott; hogy a végzetlen keservek özönében vissza nem tántorodott arról az utról, mely rózsát soha, de annál több töviset termelt!

Ma, kétezred év után nyugodtan vallhatjuk be, hogy a tanítványok küzdelme nem volt hiábavaló. Nem hiába lebegett fejük felett a „tüzes nyelv”. Testté vált az ige, melyet hirdettek, melyért szenvedtek.

*

Fájó viszhangot kelt lelkemben a hit bajnokai, a „tanítványok” sorsa. Nemzetünk történetében, ezeréves küzdelmeinkben, az elmúlt kétezred-év visszontagságait látom visszatükröződni. Hányszor kellett fajunk fönntartásáért, létünkért, szabadságunkért fölvenni a küzdelem keresztjét? Hányszor fakadt vér nyomában? Hány drága, hány ifju életnek kellett kialudni erőszakkal csak

azért, mert hittek egy jobb jövőben. mert boldognak óhajtották látni a szenvedő hazát.

És folyt a vér, az ártatlanul kiontott vér, századokon keresztül; az elbukott harezost új váltotta fel. Fejük felett esüggött a lesújtó pallos, mégsem riadának vissza. Az a tüzes nyelv, mely a tanítványoknak erőt ada, ott ragyogott nemzeti hőseinek feje fölött is. Ez biztatá a hőrtönben sinlődőket; ez vezete esatába harezosainkat; ez a tüzes nyelv volt a reménység, mely a vérpadon állónak megaranyozta azt a pár percet, mely egy dícsően betöltött életecéből még hátra volt: ott zsongott, ott susogott körülte: „Ne félj, becsületes volt a harc, amit megküzdöttél; szabadság fakad a vér nyomában: hisz:

„E szenvedő hazának
Föl kell virulni még”.

. . . Sári álmukat alusszák a hősök. Ám a küzdelem, melyet vérükkel fizettek, ma is tart. Sok-százados küzdelmeiknek ma is van folytatása. Nem a nyílt fegyverek harezsa ez, de az alátomos-ságé. Száz és száz ellensége van ma is a magyarnak. Mindenik küzd ellene s min-

A SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCAJA.

A igazí.

(Elbeszélés.)

— A Szarvas és Vidéke eredeti tárcája —

Írta: BÉRI KELEMEN.

Régen volt már, az igaz. Ifju voltam még, félig gyermek. De azért még mindig oly élénken áll a lelkem előtt, ha olykor reá gondolok, az az alacsony, ódon, kis ablaku urilak, e l t t e a gondosan ápolt kert; a kert közepén a szivárványos kút, melyre a szomorulóz halványzöld, mélabus lombja hosszan és alél-tan hajlott alá; a kert sarkában a kerék lugas, melyben amnyi boldog órát éltem át. Mintha most is ott ülnék a fehérre festett lóczán, mellettem ő, — s kéz-közben, me-regnénk szólanul a titkos jövő tarka, fényes, néha merész, néha gyermekes légvárain.

A ház, a kicsiny Dombó falu végén, magas topolyfák árnyékában bujt meg. Előtte a gyönyörű völgyben magas, zöld fűben elrejtőzve esacsogott a gyorsan iramló Barang-patak. Jobbra, balra lankás dombok emelkedtek: a Cserhátak végső nyulványai. Nem messze Dombótól, ott, hol a Barang völgye öblösebbé válik, regényes hegyoldalban a kedves Ágas városka terül el. Ott laktam én egykor. Az utat a völgyön át nagyon jól ismertem. Az ember Ágasról kiindulva, a kövezett országuton, a szőlők alatt vagy félórát gyalogol, aztán letér a göröngyös kocsitra, áthalad a Barang rozoga hidján s ott a falu alatt, a zöldelő rét közepén, a fű között bujkáló gyalogösvény várja, mely a főtevezát kikerülve, elvezet a falu tulsó végére, oda a topolyfák árnyán hűselő házba, melynek kertjében az a kerék lugas van.

Mint gyermek tettem meg ezt az utat először. Ákost mentem meglátogatni. Parlaghy

Ákos az én legjobb barátom. Mikor először felvittek az iskolába, a tanár ur egy vézna, szőke kis fiu mellé ültetett, aki okos, nagy kék szemével bizalommal tekintett rám s óra közben megosztotta velem süteményét, melylyel otthon tele tömték a zsebeit. Én viszonzásul délután elhívtam az udvarunkra metát játszani. Azonul elválhatatlanok lettünk, mindig együtt tanultunk, együtt játszottunk s barátságunkat szilárd összetartással, közös esinyekkel, a felelés alatt kölcsönös, önzetlen sugással pecsételtük meg, és csaknem minden szombat délután, mikor Ákos hazament Dombóra, a szülei házhoz a hét fáradalmait kipihenni, vele mentem én is. A kis Jolán, Ákos huga, rendszeren már ott várt a kapuban s haugos örömmel repült felénk, mikor a réti ösvényen a topolyfák felől elő tüntünk.

Mig Ágason jártunk iskolába, mindig együtt voltunk, együtt éreztünk, együtt gondolkoztunk s e szövetségbe öntudatlan gyer-

denik más fegyverrel; de egy a cél, melyért ez ádáz tusát vivják: hogy a magyar nemzetet megtörjék, lealázzák; hogy ebben az ezer év viharai közepe tette megtartott hazában ne élvezhessük a béke, a boldogulás áldásait.

Ellenségeink nagyon jól tudják, hogy a magyarfaj elszigetelten áll a többi nemzetektől, mint Óceánban a sziget. Ez elszigeteltségre alapítják terveiket. De hasztalan reménykedés ez: a magyar-faj éltszívósságán meg kell törnie e kába reménykedésnek.

Az az erős nemzeti érzület, mely a multban közös jellemvonása volt fajunknak, ma is birtokába van; azt nem engedni lelkéből sem erőszak, sem szép szó által kitörölni. Nem különösen akkor, ha tudatára ébred a veszélynek, mely őt elpusztítással fenyegeti.

Nemzetünknek pedig föl kell vennie e harcot; de újabbkori fegyverekkel kell azt megvívnia: a legnemesebb fegyverrel, a mely hódíthat: a munka fegyverével. Nemzeti érzületünket vértetniünk kell az eke, az ipar, a kereskedelem, a tudomány, a művészet fegyvereivel. Csak az a nemzet lehet erős, mely ilyen irányban fejleszti erejét. Pedig nekünk, magyaroknak, még sok, igen sok tenni valónk van e téren; de már is nagy az út, melyet idáig megtettünk. Ellenségeinket ezen a téren kell legyőznünk, túlszárnyalnunk, hogy őseink vérrel áztatott földjén hegemoniánkat biztosítsuk egy újabb ezer évre.

*

Az a tüzes nyelv, mely hajdan a tanítványokat, évszázadokon keresztül pedig őseinket buzdította küzdelemre, az virrasszon városunk polgársága fölött is. Hogy egy szent érzelmtől áthatva közös erővel munkálkodjunk városunk

anyagi s szellemi jólétén; hogy fejlesszük azt, ami fejleszteni való s kiirtuk azt, ami kiirtani való. Hogy a közös törekvés által a béke, a megelégedés éltető szelleme lengje át társadalmi életünket; hogy századok múlva, midőn porainkkal játszik a szellő, késő unokáink elmondhassák rólunk: „Küzdöttek, munkálkodtak városunk javán, mint igazi polgárokhoz illlett! Áldás emlékezetükre“!

Városi képviselő.

Május 15.

Derült jelenetekben gazdag rendkívüli ülést tartott f. hó 15-én Szarvas városi képviselőtestülete.

Az első tárgy volt, — mely sok okos és kevésbé okos megjegyzést provokált — Pól Dani, szabadságon levő városi főjegyző helyettesítése fölötti határozathozatal. Hosszas eszmecsere után, melynek folyamán nyilvánvalóvá lett, hogy a jegyzői kar gyengén díjazott s önálló munkakörrel föl nem ruházható segédek mellett képtelen a felhalmozódott munkahalmazt megbírni — Reisman Adolf képviselő indítványára 22 szavazattal 8 ellenében elhatározott, hogy a főjegyző helyettesítése iránt a járási fősbíró fog megkeresetni.

Deutch Arthúr, városi mérnök előterjeszté a városháza előtt levő gyalogjárda aszfaltozására vonatkozó indítványát. A 2360 frtnyi költség-előirányzat azon kijelentéssel, hogy a járda csak a jövő évben lesz elkészíthető — a közgyűlés által elvileg elfogadott, úgy szintén Haviar Dani képviselőnek a vármegye alispánjához terjesztendő fellebbezése is a macóér-síratói belvízlevezető-csatorna tervének közegészségi közbiztonsági s eszmés ági szempontból szükségessé vált módosítása iránt.

Olvastatott Sztrelcovszky György, Gyuris János és érdektársaiknak folyamodása egy átjáró vágatása iránt a csabai-út mellett miután a mezőhegyesi vasút építési munkálataival a földjeiken való szabad közlekedést

elzárta. Dr. Haviar Gy. indítványára határozott, hogy a fősbíróhoz felterjesztés intézendő, hogy a mennyiben a vasút tényleg eltért volna a tervezett iránytól, a munkálat további folytatását e helyen függessze fel.

Ezután következtek az elnöklő helyettes főjegyző időszakai előterjesztései: A városi főorvos népmozgalmi kimutatása, az 893. évi községi közmunka-előirányzat megyei jóváhagyása, a községi előjáróságnak a vasúti garanciából vett 2500 frtos a közmunkapénztárból vett 1400 frtos kölcsöne — tudomásul vétetett.

Réthly Sándor kérvénye, melyben a vasút mellett levő s a város tulajdonát képező 3300 □-öl területnek raktárhelyiséggül leendő átengedését kéri, s a szarvasi méhészegyletnek házbérelengedés iránti kérvénye elutasított.

Klenk Józsefnek indítványa a regale közbirtokosság s a város között fennálló peres ügynek egység útján leendő ismételt megkísérlése tárgyában ezen ülésen sem volt tárgyalható, s így az a legközelebbi ülés tárgysorozatába fog beosztatni.

Hogyan menthetők meg a tüdőgümőkórosok?

— Írta: Dr. Lőrinczy Ferencz. —

(Folytatás.)

A tüdővész terjedését általában véve, a fentiekhez képest előmozdítják: a hajlam öröklése, túlságosan kifárasztó munkálkodás, az egészséget nagyon meggyűlölt mesterség, terhes ipar-üzlet vagy gyári munka, gyermekek korai munkára kényszerítése, elégtelen vagy erősen ecetes, husznélküli táplálkozás, tisztátalan, fűledt levegő, nagy megerőltetés pl. katonai szolgálatban, lázas betegségek, ideg-és elmekórok, szokatlan égalj, (nálunk gümőkórba esik a néger, mi pedig ugyanabba esünk, ha hosszabb ideig a tropicus vidéken tartózkodunk), a meleg klíma (Rómában, Nizzában sokkal nagyobb a tüdővészhalandóság, mint Berlinben, Londonban), mindenemű kihágás, a szeszes italok túlzott élvezete, (mi főleg az alsó néposztály roppant tüdővész halandóságát szűli), a hosszúságú tüdőhurut, tüdőlob, az izzadmánynak 4 hétnél tovább a tüdőben maradása, mellhártya-lob, bujakór,

mek érzellemmel mindig belesempésztiük a kis Jolánt is, a ki velünk örült, ha jó bizonyítvány fejében otthon megjutalmaztak, remegve érdeklődött egy-egy fegyverbe vágó vállalatunk sikere iránt s megkönnyezett, ha olykor kikaptunk.

Mikor az ágasi kis gymnasiumban minden tudományt, a mit ott lehetett, kitanultunk, sorsunk egy időre ketté vált. Én elementem nagyobb iskolába az alföldre, Ákost Pestre vitték. A válás előtt az utolsó estét a kerek lugasban töltöttük. A messze jövő szép terveit szőttük s az elválás gondolatára szívünk összeszorult. Örök barátságot fogadtunk egymásnak, melyet soha semmi se fog megzavarni. Az esküt Jolán kezébe tettük le ünnepélyesen.

— Barátságunk a sirig fog tartani! — fogadkoztunk a gyermekkor naiv bensőségével és hitével.

A gyermek Jolán meg hozzátette, mi-

közben méla tengerszín szeméi fölragyogtak az érzelemtől:

— És szeretni fogjuk egymást örökké.

A gyermekkor letelt boldog gondtalanságban. A vakációt rendszeren együtt töltöttük s az ünnepélyesen fogadott barátság erősen állott. Mikor végre a nagy „érettségivel“ zsebemben hazatértem s a családban is teljes szertartásossággal megállapították, hogy már érett vagyok s az érettséggel járó szabadalmakkal is felruháztak, a következő nap reggelén sugárzó arccal, dagadó kebel-lel siettem Dombó felé.

A nap a hajnal bíboros felhőiből kibontakozva, derűlten mosolygott le rám, az utszéli fák nyájasan bólingattak s régi jó barátként üdvözöltek. A sárgarigó most is ott dalolt az ismerős szilfa lombjai között s a réten vidáman kigyózó Barang azt mormolta felém: üdvözöllek, érett ember!

Nesztelenül haladtam el a topolyfák alatt. Nem sejtik, hogy jövők. A kerítésen

át titkon bepillantottam a kertbe. Oldalt tőlem a keresztúton sugár női alak járka t a virágágyak között. Icsőző korszóval kezében. Jolán volt. Közbe megállt s szemé a távolban merengött. Nekem úgy tetszett, hogy tekintete Ágas felé révedezett. Majd megfordult s szemben állt velem. Szép, karesu termete kiegyenesült, szemében méla sovargás kifejezését láttam, keble nyugtalanul hullámzott fel s alá, csipői a karesu derékon plasztikus kellemmel domborodtak ki s mintánál szolgálhattak volna a milió Venusnak. Fejét lenge nyári kendő fudte, az állán könnyedén átkötte. Majd szórakozottan tette le maga elé a kantát s almatágon ült le az előtte levő kerti padra. Ez nem a kis Jolán többé, ez egy kifejllett hajadon! Istenem, egy év alatt mennyit változott! És epillanatban először cikázott át lelkemen a gondolat, hogy az egykor fogadott barátság nem elegetendő már annak az érzelmenek s kifejezésére, a mely most lelkemet áthatotta.

tulságosan sok dohányzás (az idegrendszernek gyengítése és a tüdőknök izgatása által), meghűlés, ha a szervezet már előzetesen legyengül stb., stb.

S vajjon ily okok folytán, a jelenlegi nagymérvű nyomor, sokféle anyagi s erkölcsi szétziláltság mellett, remélhető-e, hogy az emberek idege lecsillapul, a testbe és lélekbe beköltözik a nyugalom s a szervezetben beállva az egészség egyensulya, ez újból erőre kap s a társadalomban a tüdővész dus aratása megszűnik?

A mai szomorú állapotoknak jelentékeny megjavulása, a szóban levő népbetegséget illetőleg, egyelőre alig várható ugyan, de azért a nemzeteknek, kormányoknak, a társadalomnak, a családnak s az egyesnek együttes komoly és czéltudatos közreműködése mellett a tüdővész roppant halandóságát még is tetemesen csökkenthetőnek tartom.

Saját tanácsaim e végből a következők:

1. A határozottan tüdőbajosok tartózkodjanak a házasságtól, mivel ezeknél a házasság élet, — nagy számu esetben szerzett tapasztalataim szerint, — csak súlyosbítja a meglévő betegséget s gümőkórra hajlammal születendő ivadékot helyez kilátásba; e mellett az egészséges házasság fél egészségét és életét is veszélyezteti, a ragályzás lehetősége által. E részben nem értek egyet dr. Pogacnikkal, a ki a tuberculotus egyéneknek nem ellenzi a házasságot, mivel — szerinte — „a gümőkór nem örökíthető úgy, mint a bujakór, vagy idegbetegségek, hanem csupán csak a hajlamot adhatja meg a bajra, hajlammal pedig az utódok kellő elővigyázat mellett teljesen egészségesek maradhatnak.”

Férfiak a tulmagas, nyulánk, aránylag keskeny mellű s égő, nagy tűzes fekete szemű sokszor rendkívül szép barna nőket feleségül óvatossággal vegyék, mivel azok igen gyakran gümőkórosok. Ezt bold. Wagner tanárom sokszor élénken hangsúlyozta. Ha a házasság bármelyike tüdőbajos lenne, akkor nagyon kívánatos, hogy házasságuk magtalan maradjon.

Nagyrabecsült kartársamat: dr. Pogacnikot semmi áron nem követhetem a fentebbi téren; a tüdővészesek házasságának törvény által való eltiltásáig, — a mit igen sok orvos hangoztat úgy Európában, mint különösen

az „Egyesült Államok“-ban, — magam sem mennék ugyan el, de a tanácsot a nem házasságra, annál inkább helyén levőnek tartom, mivel a míg egyrészt itt a hallgatásra az ethika, morál nem készítt, addig másrészt a határozott nyilatkozatot — megkérdoztetés esetén — mellőzni, úgy az illetők bizalma, mint családjuk s maga a társadalom iránt kötelességmulasztásnak tekintem.

És nyíltan megvallom, hogy e tekintetben évenként úgy a fővárosból, mint a vidékről számos szülő kéri ki tanácsomat, melyet beható, tüzetes vizsgálat s a főnforgó összkörülmények mérlegelése alapján, lelkiismereti meggyőződésemmel képest, feltétlen discretióval, megadni soha nem is vonakodom. Biztos vagyok benne, hogy ezáltal az érdekelteknek csak anyagi s erkölcsi javát mozdítom elő, de magával a társadalommal, az állammal s az emberiséggel is jó tettet gyakorlok

2. Előre haladt, vagy ellenkezőleg igen fiatal, éretlen koru egyének szintén mellőzzék a házasság életet, mivel a már részben kimerült vagy jelentékenyen hanyatlott, illetőleg eléggé nem fejlett életerőtől igen gyakran mellbajra hajlamosított utódok származnak. Ugyanezen okból hosszabb s az orvos által meghatározandó ideig tartózkodjanak a házassági egybekelésztől azon egyének is, a kik valamely súlyos betegségből lábadoztak fel s testi erejükben még gyengültséget éreznek. Mellbeteg, vagy mellbeteg-gyarus anyák gyermekeiket semmi szin alatt ne szoptassák s az ily bajra hajlamosított dajkák a szoptatástól feltétlenül eltiltassanak.

3. A falusi nép lakházai a közegészségtan szabályainak megfelelő módon épüljenek s jelenlegi lakviszonyok a tüdőbajoknak hatalmas előmozdító. Nagyon sokszor a rossz lakás az oka, hogy a nép közt a tüdővész a kitérő falusi levegő daczára, nagy arányban szedi áldozatait.

4. Nyilvános zárt helyeken, a hol nagyobb néptömeg s így sok gümőkóros is egybe szokott gyűlni: vasúti váró szobák bírósági tárgyalási termek, színházak, iskolák stb., rendőrileg tiltassék el a padlón való szerte-szétlépködés, mivel a tüdőbetegek megszáradó köpeteiből fölszabaduló s a levegőben uszkáló gümöbacillusokat mások be-

lehelhetik s ez által egészségüket alááshatják. Vagy a zsebkendőbe köpés rendelendő el, vagy pedig a sarkokban vízzel telt köpüedények alkalmaztassanak, a melyekben a kórcsira meg nem szárad s így a levegőbe nem juthat. Ezen edények naponta kitisztítandók.

5. A hivatalokban az erősen kifejtett tüdőgümős hivatalnokok, az egészségesektől különíttessenek el.

6. A kéjelgés-ügy az eddiginél sokkal nagyobb orvos-rendőri felügyelet alatt tartassék; a bujakór nálunk igen el van terjedve s pedig sajnos, a társadalmi osztályok minden rétege között, a mi végtelen sok más betegségnek s kiválóan a tüdővésznak egyik első rendű s hihetlentül gyakori alapokát képezi.

Mint orvos, mint speciálista, e pontot illetőleg, valóban lelkiismereti furdalást érzek, a midőn az olvasó, főleg pedig a nagyobb városokban tartózkodó tanuló-ifjuság, ugyszintén az erkölcsi gyámok nélkül álló fiatal nőnemzedék részére nyiltabb fejtegetéseket és bővebben fölvilágosító magyarázatokat nem nyujtok. De nem teszem ezt már azon okból sem, nehogy valakinek eszébe jusson jelen kis igénytelen cikkemet pikáns olvasmánykép tekinteni, a mitől minden szó, minden betű távol esik; annyit azonban nem mulaszthatok el kimondani, hogy a bujakór, a hajdan oly tiszta erkölcsű magyar nemzet életében ma már agyályos mérveket öltött s az elekelő körökben is végtelen sok elválást, morális és anyagi veszedelmet, kétségbeesést, igen számos, bár csak az orvosok által ismert oku öngyilkosságot idéz elő

7. A népiskolában, tanítóképezdékekben, papi szemináriumokban s az összes felsőbb tanintézetekben az egészségtan a jelenleginél nagyobb kiterjedésben lehetőleg szakértő orvosok által taníttassék.

8. Az állam gondoskodjék arról, hogy a tápszerek, italok, élvezeti cikkek ország-szerte és pedig úgy a piacokon, mint a boltokban, nyilvános étkező helyeken a legszigorubb egészségrendőri felügyelet alatt tartassanak; a köztisztaság a lehető legnagyobb fokban mindenütt meglegyen s a jó ivóvíz mindenkinek rendelkezésére álljon. Pálinkát pedig csak annak a részére szabadjon; a helyben poharankint való kiárusítását adni, a ki ahhoz egy darab húst, kalácsot s egy

Lábujjhegyen léptem be a kis ajtón s halkán közeledtem feléje. Lépésről lépésre bátoralanabb lettem. Talán inkább szívem hangos dobogása mint lépteim nesze zavarta őt fel álmodozásaiból. Összerezcent s fejét felém fordította. Hirtelen fölugrott helyéből s néhány lépésre önkénytelen felém sietett. Majd egyszerre megállt, arcát égő pirosság borította el s szemét lesütötte. Én meg ott álltam előtte, elfogultan, remegve, mint a esinyen ért gyermek. Ajkaim megtagadták a szolgálatot. Pár pillanatig így álltunk egymással szemben. Végre a büszke, öntelt „érett“ félénk dadogással szólalt meg:

— Jó reggelt!

A leány kezét ny jította felém:

— Isten hozta!

Ettől fo va a régi fesztelen bizalmasság megszűnt s helyébe elfogult tartózkodás lépett. Boldogtalan, izgatott voltam, ha tőle távol kellett lennem, s ha előtte álltam, minden bátorságom elhagyott. Ellenben Jo-

lán, — ugy vettem észre később — sokkal bátrabb, fesztelenebb, mint én. Nyugodt érdeklődéssel beszélt, ha együtt voltunk, jövendő reményeiről s természetesen taláta, hogy belőlem még egykor nagy ember lesz. E nyugalom, mely nekem néha közönynek tetszett, gyakran kétségbeejtett. Talán nem is szeret, talán még most is csak a gyermekori barátság él szívében. Így telt el a nyár fellengző remények és gyötrő tépelődések közt. De boldogabb solhase voltam, mint ekkor. Most, hogy erre visszagondolok, önkénytelen eszembe jutnak a költő szavai:

„Oh ki hozza viss a nekem
Napjaidat első szerelmem!
Egy órád e boldog korból
Vissza nekem, oh, ki hoz?”

De hát végre is megjött az ősz s nekem Ákossal együtt Pestre kellett mennem az egyetemre. Három nappal elutazásunk előtt bucsuzni mentem Dombóra. Erősen feltettem magamban, hogy addig nem távozem míg szívem dolgát rendbe nem hozom. Hadd

tudjam meg tőle sorsomat. Aztán ott maradtam másnap, ott harmadnap — és Jolánal még mindig nem beszéltem egyébről, mint Pestről meg Dombóról, meg a virágokról, melyeket a kertben öntözgetett.

Végre harmadnap este felé Ák is kiment apjával a gazdaságba s mi ketten zavartalanul sétálgattunk a kertben. Minden bokor előtt magáitunk, min den virágágyhoz a mult kedves emléke fűződött. Aztán beültünk a lugasba. A nap alkonyodóban volt, s végső sugarait a vadszőlő lombozatán keresztül a lány arcára vetette. Hallgatva ültünk soká. Azt hiszem, Jolán megérezte, mi nyomja lelkemet, mert egyszerre az ő szava is elakadt. Végre nagy elhatározással így szóltam hozzá:

— Én önnek komoly dolgot akarok mondani, Jolán.

A leány zavartan nézte a lombokon át-szüremelő napsugárt s mosolyogni iparkodott.

— Komoly dolgot? Halljuk!

darab kenyeret is vásárol és elfogyaszt, mivel így a pálinka szervezetromboló hatását korántsem képes oly mérvben kifejteni, mint ha az csak magában fogyasztatik. A kiadási többlet: dr. Pogacnik szerint: 2 kr. kenyér, 3 kr. kolbász, oly csekély, hogy annak százszorosra vizzatérül az egészség fenmaradása által.

9. Az állam sürgős kötelességének tartása, hogy a munkás-kérdés, a jelen század ezen egyik legnagyobb problémája, a munkaadó és a munkás jogos érdekeinek megfelelően, az igazság, emberiség és méltányosság érzületéből kifolyó elvek alapján, mielőbb megoldassék, s így a munkásosztály jelentékerey részénél tapasztalható nagy nyomor — mint a tüdővész kiváló terjesztője — a mennyire csak lehet, enyhüljön.

A munkások pedig fontolják meg azon körülményt, hogy a legkedvezőbb munkabér emelése mellett is, mindaddig körülöttük marad az élet nagy nehézsége s a család fenntartásának leroskasztó súlya, míg a házasság élet aktusában némi óvatosabb tartózkodást és a jövőt illetőleg valamelyes számított körülményt nem tanusítanak. Határozottan visszautasítom ugyan abszolút véve a malthuzianizmust, de a nyugoti államok, s leginkább Holland, Belgium, valamint Franciaország munkáskérdésének egyes phazisai arra utalnak, hogy különösen az orvos, a népbetegségek mélyebben rejlő okainak kifürkészésében, semmi tényleg főnforgó mozzanatot érintetlenül ne hagyjon, annál kevésbé, mert sem nemzetiségi, sem állami indokból nem előnyös az, ha a család a míg quantitative fejlődik, addig qualitative hanyatlak. Ez volt a véleménye az Amsterdamban 1879. évben tartott nemzetközi orvosi kongresszuson a híres hágai tudor: Van Houten-nek s előadását hatalmasan megtapsolták. („Congres periodique international des Sciences medicales. Par M. Guyo secretaire general. Amsterdam. E. van Rossen. 1880.“)

*
(Vége köv.)

M i u j s á g ?

— **Piros pünkösdi ünnepe** köszönt be hozzánk a mai szép nappal. Igazán sátoros ünnep, melyen lombok zöld sátorában

— Kolnap csakugyan el kell már utaznunk.

Jolán a vadszöllő leveleit kezdte tépdelni s a mosoly lassanként elhalványodott ajkain, midőn maga elé nézve halkán viszonozá:

— Bizony ez elég komoly dolog.

— Ha virágait öntözi, Jolán! ..., gondoljon olykor rám is.

A nap leszállt s a falu végéről a hazatérő nyáj kolompja hangzott. A lég fűszerebb, a virágok illata mámorítóbb lett.

— Jolán, — suttogtam és hangom reszketett.

A leány rám nézett. Ajkáról eltűnt a mosoly.

— Jolán, én szeretem önt.

*

(Folyt. köv.)

diszlenek erdők, ligetek kertek. A szentlélek szállósó fehér galambja lebeg most is felettünk, hogy szíveinkbe hullassa a magvakat, melyekből hit és szeretet sarjadzanak. Ez ünnep a templomoké, a természeté, a kirándulásoké. Közel s távolban ünnepi örömben töltik a testvérisülés e szép napjait, s ez örömeik amál teljesebbek, mentül kellemesebb az időjárás. Ezért kell különösen óhajtánunk, hogy igazi piros pünkösdiünk legyen, melyen ne csak a virágok mosolyogjanak nyájasan, hanem a kék ég napja is, örömeire a fővárosban összesereglett fiatal tornász-nemzedéknek, kellemetlen esős idő meg ne zavarja a népszerűvé vált moder olimpusi játékokat! Boldog ünnepeket kívánunk olvasóinknak! Hozzon örömeiket e rózsás ünnep minden hajlekba ahol, jó emberek lakoznak!

— **Az új Melián-harang.** A szarvasi ev. egyház nagyharangja, az öreg „Melián“, Thury János bpesti harangöntő által újból öntve csütörtökön este érkezett Szarvasra. Másnap délelben szállították be a templom elé, s délután 5 órakor huzták fel a toronyba. A nagyszerű látványra most is nagyszámú közönség verődött össze. A felhuzást megelőzőleg alkalmi istentisztelet volt, melyen Nt. S á r k á n y János lelkeszt tartott agendát, Nt. Á c h i m Ádám főesperes pedig buzgó imában áldotta meg megújulásában az isten dicsőségének hirdetőjét a kegyes szívek imára hívogatóját, s átadta azt magasztos rendeltetésének. Az új harang ritka izléssel és csinnal van kiállítva, dicséretére válik mesterének, ki szülővárosa és egyháza megbizásában különös gondtal és figyelemmel járt el.

— **Színészet.** A szini bizottság csütörtökön délutáni ülésén a hozzá érkezett egybehangzó információk alapján P e s t i Jhász Lajos, kecskeméti színigazgatót hozta javaslatba oly célból, hogy társulatának szinkorünkben tartandó előadásokra az engedély megadassék.

— **Hymen.** Grosz Mór fiatal órási f. hó 16-án esküdtött örök hűséget a szarvasi izr. templomban Huszerl Lipót gabonakereskedő szép leányának, Paulin kisasszonynak.

— **Nagy hangverseny.** Ney Dávid, operatzenekes, Liedl Ferenc hegedűművész, Semsey Mariska, operatzenekesnő és Pichler Elemér zongoraművész holnap hangversenyének programja már közzétetett, s a gazdag változatos műsorozat valóban ritka művelvezettel kínálja közönségünket. A hangverseny műsora következő: I. a) Liedl F. Mythe hongroise. b) Liedl F. A nap lementé. c) Liedl F. Arany lepke. Előadja: Liedl. II. Scira, Sognay. Meyer-Hellmund Varázsdal. Éneklő: Semsey M. k. a. III. Mozart — Varázsfuvolából Iris-dal. Erkel F. „Magyarok istene.“ Éneklő: Ney Dávid. IV. a) Wieniavszky Valse caprice és b) Wieniavszky Legenda. Előadja: Liedl. V. a) Franz Rob Összel. b) Magyar népdalok.

Éneklő: Semsey Mariska. VI. a) Schuberth „A vándor.“ b) Ábrányi Magyar dalok. Éneklő: Ney Dávid. VII. Liedl F. Kosuth-ábránd. Előadja: Liedl. — A hangverseny pont 8 órakor kezdődik.

— **Vizsgák.** A helybeli ág. hitv. ev. egyháznak városbeli népiskoláinál a tanévzáró vizsgálatok máj. 23-án kezdődnek s a következő sorrendben tartatnak meg: máj. 23. d. e. Benka, d. u. Dankó. máj. 24. d. e. Bracsok, d. n. Rohoska. máj. 25. d. e. Sziráczky, d. u. Boros. máj. 26. d. e. Laukó, d. u. Molnar. máj. 27. d. e. Benczur, d. u. Pásztori. máj. 28. d. u. Bodnár E. máj. 29. d. e. Sinkovics, d. u. Bodnár J. máj. 30. d. e. Csernák, d. u. Moravcsik, máj. 31. d. e. Mocsikóyi-féle iskolában.

— **Az országos tornaünnepélyre** mely a pünkösdi ünnepek alatt Budapesten a városligeti korcsolyapálya területén fog megtartatni, tegnap a délutáni vonattal utazott fel a főgymnasiumunk felsőbb osztályából alakult disztornacsapat Oláh Miklós, Valentinyi Jenő és Sziráczky Gyula tanárok vezetése mellett. A most két éve rendezett I. orsz. tornaversenyen ifjaink oly kedvezően mutatták be magukat az alkalok meglepő ügyességgel előadott magyar tornajátékokban, az u. n. „fűzerek“-ben, hogy a fővárosi sajtó az idei ünnepély előkészületeiről tájékoztatván — mint főfő-látványosságot és vonzó erőt emeli ki a szarvasi tanulók hasonmú mutatványait. Sok sikert kívánunk ifjuinknak s derék tornatanáruknak az országos tornaversenyen!

— **Nyilvános köszönet.** A helybeli főgymnasium disztornászai a pünkösdi kor tartandó országos torna-versenyen résztvenni ohajtván, költségeik részbeni fedezésére f. évi május 14-én nyilvános disztornázást rendeztek. Ezen alkalommal fent jelzett célra begyűlt összesen 68 frt 65 kr. — Ezen összeghez részint kegyes adományozással, részint felülfizetéssel hozzájárultak a következők: mélt. gr. Bolza Antal, mélt. gr. Bolza Géza, mélt. gr. Bolza Pál 5—5 frt. Derczy Ferencz (Kondoros) 3 forinttal, Haviár Daniel 2 frt. Golián Soma 2 frt, Christoph Frigyes 1 frt 50 kr., Ember Béla, Ponyický Máté, Ponyický Györgyné, Haviár Lajos, dr. Haviár Gyula, Áchim Ádám, Sárkány János, Mikolay Mihály, Kontur József, dr. Salacz Oszkár, Zlinszky István, Ponyický János 1—1 frt, Benka Gyula 70 kr. Chován Károly 70 kr. Boros Pál 60 kr. Szemethy Géza 55 kr., Plavec Béla 50 kr., Deutschensmidt J. 45 kr., Kölbl József 30 kr., Nerhaft József 30 kr. — Fogadják e mélyen tisztelt adakozók az érdekeltek szives köszönetét! Valentinyi Jenő, gy. n. tanár.

— **Vizsgai jutalomkönyvek.** A népiskolai növendékeket alig serkentheti jobban bármí más a szorgalomra, mint az ha szorgalma s jó magaviselete jutalmául közvizsga alkalmával bármí csekélységnek lát-zó ajándékkal tüntetik ki. Logalkalmasabb e csele a hasznos irányú könyvek ajándékozása, mert az ilyeneket, mint gyermekkorú becses emlékeket híven megőrzi évek hosszú során a kifizetett. A takarékpénz-árak, községi és egyházi előjárók és tehetősb egyháztagnok alig tehetnek üdvösb intézkedést, mint ha a közölgő vizsgák alkalmával Zih Károly, b.-szent-andrási népta-

nitónak a hazai lapok által is rokonszenvesen fogadott „Népszerű egészségtan“ című kiadványt igyekezzenek megszerezni és ezt a szorgalmas tanulók közt jutalomkönyvek gyanánt kiosztani. Ez által a közjó előmozdítását is elősegítik, a mennyiben a népies irányu hasznos munka elterjedését a nép közt mielőbb lehetővé tesszik. Ára példányonként 18 kr. Az ár beküldése után szerző bérmentve küldi meg a megrendelendő mennyiséget.

— **Békésmegyei tűzoltó szövetség.** Christó Miklós, a gyulai önk. tűzoltó egyesület főparancsnoka Fazekas Zsigmond tűzoltó, parancsnoknak hozzá intézett nyílt levele folytán a megyei tűzoltószövetség megalakítására hívja fel a községekben alakult egyesületeket. A szervezkedés módjait fülött a gyulai tűzoltóegyesületnek mai napon tartandó zászlószentelési ünnepélye alkalmából fognak a megjelent vidéki tagtársak megállapodásra jutni.

— **Adomány.** Roszjarovitz János táncztanító a társ. leányiskola igazgatóságához 2 ezüst forintot küldött vizsgai jutalomdíj gyanánt.

— **Minden férfi szereti a tésztát,** azért tehát minden háziasszony, a ki igazán jó tésztát vagy süteményt akar készíteni, az csak az Erzsébet néni által szerkesztett s mindenki által jelesnek elismert „Tészták könyvét“ szerezzze meg, amelynek utasításai szerint a legízletesebb tésztaneműk készíthetők el. A csinosan kiállított könyv, mely 300 recipét foglal magában, 1 frtért kapható egyedül a „Magyar háziasszonyok könyvtára“ kiadói hivatalában Nyiregyházán.

A békésmegyei gazdasági egyesület pünkösd hétfőjén, délelőtt 10 órakor tartja Csabán a kaszinó helyiségében rendes évi közgyűlést. A napirend legérdekesebb pontja az egyesület tisztikarának válsztása.

Nyersselyem Bastruhákra alkalmas kelméket öltönyönként 10 frt 50 kr-ért és jobb fajtájúkat is — valamint fekete, élér és színes selymeket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, koczkázott esikozott, mintázott és damaszott stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít; póstabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (hs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordultával küldetnek. Svájcba intézett levélre 10 kros bélyeg ragasztandó.

IRODALOM.

Szabad szó. A modern nyomdászati technika egyik legnagyobb vívmányát vasárnapigénybe az a képes politikai napilap, mely „Szabad Szó“ cím alatt f. hó 21-én, pünkösd napján indul meg a fővárosban. A Hevesi József üsmert nevű író szerkesztése mellett megjelenő újság valóságos unikuma lesz a világsajtónak, a mennyiben naponként művészi kivitelű színes képek fog adni, melynek kivételére jelenleg egyedül a „Kosmos“ részvénytársaság öt színt nyomó körforgógépe képes. A „Szabad Szó“ ebben a tekintetben páratlanul fog állani az egész világ sajtójában, amennyiben ez lesz az egyetlen napilap, mely naponként közöl többszínű illusztrációt. Az új lap prospektusait már városszerte szétosztották s érdeklődéssel várjuk az első szám megjelenését. Még csak azt jegyezzük meg, hogy a „Szabad Szó“, mely minden irányban független politikai napilap, legol-

csóbb napi lap lesz, a mennyiben előfizetési ára egész évre 12 frt, fél évre 6 frt negyedévre 3 frt.

A honvédek emlékének kegyelellettel adózik a „Képes Családi Lapok“ legutóbbi 21-ik száma. Amennyiben egy hatalmas ódát tartalmaz a régi hő-ök egyikétől, Ács Ferencztől. A költeményt nem annyira az alkalmosság, mint inkább a rajta végigvonuló nemzeti szellem teszi becsessé minden igaz érzelmű magyar hazafi előtt. Ugyane számban kezdődik „Tiam pártfogója“ cím alatt egy igen sikerült és nagy erővel megírt elbeszélés Asszonyfától. Az Arany-szoborról írt ismertetés szintén egyik vonzó erejét képezi a számmak, melynek tartalmasságát egy nagy érdekű orvosi cikk a tüdővész ellen való védekezésről nagyban emeli. E számmal női divatmelléklet is van csatolva, mely szép divatképeivel és érdekes tartalmával a hölgyeknél általában közkeveltségnek örvend. Mindezt összeszéve bátran elmondhatjuk, hogy a „Képes Családi Lapok“ a legváltozatosabb és legjutányosabb szépirodalmi hetilap. Kiadói hivatal Bpest V. Nagybánya-utca 20 sz. Mutatványszámok levelező lapon vagy bármely alakban nyilvánított óhajlásra ingyen és bérmentve küldetnek.

CSARNOK.

Miért nincs az égben egynél több fiskális?

Régen, nagyon régen történt ez a história, elég az hozzá, hogy még is csak megtörtént. Egy fiskális felkerült a mennyeknek országába, ez a szerencsés pedig nem vala más, mint Ivó, a „Birminghami beretvához“ címzett ügyvédi iroda tulajdonosa, kit, miután jámbor és istenfélő keresztény ember volt a földön, szentté avattak, a mennyekben pedig uszott a nagy boldogságban, mely neki osztályrészül jutott.

Igy tartott ez elég sokáig, s szent Ivo elég jól is érezte magát, de im semmi sem tartott örökké, a csalfa körülmény itt is beütött az unalom képében, s a jogászság cme dicső védszentje kezdett visszagondolni azokra a szép napokra, mikor még izzadt a replika-írásban, s nagy dicsőség közepette tartott meglehetősen szép védbeszédet egy szerelemföltésből eredt gyilkossági perben, s visszautasítva a védői honoráriumot csak egy tiszteletteljes eskőt kért a felmentés után a szép vádott nő rózsás ajkairól; de visszagondolt arra is, hogy ő még egy magyar sajtótörvény tervezetével is tartozik Szilágyi öcsének s e gondolatra lelke-szíve elszomorodott. Hiába mit ér itt a boldogság tengerében való uszkálás, ha a lélek, mely a földön fiskális mezbe bajt, még csak ki sem disputálhatja magát olyan isten igazában. Csak egyszer, csak egyetlen egyszer akadna egy kis újnyi bagatell-per, vagy egy apasági kereset, ha mindjárt hatodéves diák volna is benne az alperes; ejnye, ejnye, de jó volna! Hiába, az örök hazában örök a nyugalom, ott nem tud pert csinálni még a prókátor sem.

Szégyelte is magát ezért szörnyen Ivó, unatkozott is, de meg félt is, hogy az ügyvédi kamara képtelenség ezimén még fejelemit indit ellee s elveszik a diplomáját, de

azért nem csiggedt és ime midőn elkezd olvasni az újtestamentumot, mindkét szemé felvillanik, hóna alá csapja a mennyei perrendtartást és megy egyenesen Pál apostolhoz.

Az öreg Pál otthon volt és éppen a gazdasszonyával veszekedett, hogy a gablis félvirs. i sajtja miért kozmás, de szent Ivó látára lecsendesedik, s Ivó előadja neki jövetele célját.

— Ime, te szegény Palkó, te nagyon meg leszel rövidítve, téged rítul kijátszottak téged rászedtek, hisz te is, jelen voltál, midőn mes teretek Péterre bizta az anyaszentegyházat, de a mennyország kulcsát nem bizta rá, az téged illet, mint másodörököt, ne hadd tehát jogaidat, s amit tőled elharácsol az a társad, kivel még a szarvasi kalendáriumban is együtt díszelgetek június 27-én veres betűkkel, ne hadd magad Pál, jer velem a legfőbb bíró elé, én akarlak képviselni!

S ime előállottak mindketten a legfőbb bíró ítélőszéke elé, ahol a szóbeliség volt divatban, tehát keresetlevél nem kellett s csak egy szóval mondta el Ivó jövetele célját, s egy másodperc, már Péter is ott állott, megkapva a mennyei telegrafon a perbehívási végzést.

Ekkor előadta Pál keresetét Ivó és pedig a régen bele szorult szuszt egészen kiadta, beszélt tüzzel, hévvel, ésszel és mindennel, úgy, hogy végre, midőn a keresetnek petitumához ért, szegény Péter majd elájult félcelmében s csak is a nála levő mennyországkulcsba kapaszkodva tudta megtartani az egyensúlyt.

— Vége, vége! gondolá magában, elveszik tőlem e drága kulcsokat, hisz Ivó már arról is meggyőződött, hogy eddig is jogtalanul bitoroltam őket.

Neki adatván a szó, toroka megtagadta a szolgálatot, csak mekegett érthetetlenül.

A legbölcsebb bírónak ekkor megesett rajta a szíve, sajnálta az öreg Pétert elcsapni a kapusságtól pedig hát miután ő nem szólott és nem védelmezte magát, el kellett volna makacsolni, de mégis egy mentő gondolat a bölcsbíró tejéből elodázta a dolgot.

— A dolog, perlekedő felek még nincs bevégezve, — emelé fel hangját — s ezért nem is hozok ügyetekben ítéletet; ugyanis nem egyformán vagytok képviselve. Pálnak fiskálisa van, neked Péter, nincs. És miután te csak egyszerű halász voltál a földön, s nem értesz a corpus juris canonici-hez, de még a Bozóky-féle egyházjogból sem kollokváltál soha, azért is az ítélethozatalt ezen közbeszóló végzéssel addig felfüggesztem, míg egy második fiskális jön a mennyekbe, ki helyetted a replikát elmondja.

Nos-za szaladt Pétera kapuhoz azóta kettős figyelemmel örködik, nehogy; befüvedjen valami fiskális hisz ha csak egy jutna is be, ítéletre kerülne a dolog, s akkor még elveszthetné a perét, elvennék tőle a kulcsokat, míg ellenkező esetben ez az ügy örökre függőben marad.

Ezért nincs hát egynél több fiskális a mennyekben.

De hogy kétségbe ne essenek az ügyvédek, megsugom nekik, hogy Péter mégis beereszti őket egy feltétel alatt, ha diploma nélkül kopogtatnak be, mert így ott sem funálhatnak, s a jó öreg Péter bácsi nyugodtan alhatik tőlük. GRUBER Géza

Közgazdaság.

Felhívás

az ország gazdaközönségéhez, erdőbirtokosaihoz és erdészeihez.

A magyar állam megalapításának ezredik évfordulóját készül 1896-ban megünnepelni a nemzet.

Hogy ez ünnep minél méltóbb legyen, elhatározta a törvényhozás, hogy annak egyik részleteként az ország fővárosában országos kiállítás rendeztessék, mely bemutatja nemzeti kulturánk fejlődését a múltban s állását a jelenben.

Ő cs. és Apostoli királyi Felsege legkegyelmesebb Urunk és Királyunk, ezen országos kiállítás védnökségét legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott.

A kereskedelemügyi miniszter ur, kire az 1892. évi II-ik törv.-cikk e kiállításnak az illetékes miniszterek és egyéb szakkörök közreműködésével leendő rendezését reá ruházta, annak érdekében lelkes hangú felhívást intézett a nagy közönséghez, felszólítván az ország minden egyes polgárát, hogy e feladatában a kormányt lelkesedéssel támogatassa, s járuljon hozzá a nagy nemzeti mű sikeréhez. A felhívás kapcsán most én, mint a kormány, az ország mezőgazdasági ügyeinek vezetésére hivatott tagja, kire egyszermind a létrejött megállapodások értelmében az 1896-ki országos kiállítás VI. és VII. mezőgazdasági és erdészeti csoportjainak rendezése bízott, ezen minőségemben fordulok hazánk mezőgazdáihoz, erdőbirtokosaihoz és erdészeihez azon kérelemmel, hogy engem ezen feladatom megoldásában hazafias buzgalommal, szakértelmükkel lelkesen támogassanak, s járuljanak közre, hogy a kiállításon hazánknak, mint első sorban agrrikultur államnak, mezőgazdasága és erdészete nagy fontosságukhoz méltóan legyenek bemutatva.

A magyar mezőgazdáknek és erdészeknek meg kell mutatniok, hogy az általuk birt föld nem parlag, hogy dacára azon aránylag rövid időnek, mióta a haladás üsvényén járnak, serényen dolgoztak és felküzdötték magukat oda, a hol bátran kiállhatják az összehasonlítást Nyugat-Európa gazdáival. Meg kell mutatnunk, mit tudunk, be kell mutatnunk, mink van, s ez által felismerhetővé tenni azon erőt, mely mezőgazdaságunkban és erdészettünkben rejlik, mely kulturális missiónk teljesítésére bennünket első sorban képesít, mely állami életünk legfontosabb alapját képezi.

Ha mezőgazdáink, erdőbirtokosaink és erdészeink áthatva ennek tudatától körültem csoportosulnak, teljes buzgalommal és odaadással vesznek részt a kiállítás munkálataiban, biztos a siker; s a nagy mű minden egyes munkatársa részesevé lesz azon felemelő tudatnak, hogy ő is tényezője ezen üdvös eredménynek, mely továbbhaladásunknak egyik utmutatója és nyugodtan elmondhatja, hogy híven teljesítette hazafiú kötelességét.

A jelen a határ a múlt és jövő között, az évezredek ünnep határa leendő a múltnak, de egyúttal a jövő kezdete.

Mutassa be tehát a kiállítás is a múlt híú képét, legyen tükröz a jelen életérős mun-

kásságának s tanúságot szolgáló utmutató a jövőben haladásra.

Egyesek, testületek, szövetkezetek, és a törvényhatóságok mindannyian közremunkáltak mezőgazdasági haladásunkon, de mindmégannyi elszórtan, elkülönítve cselekedtek. Keményltem, hogy a nagy mű sikerének biztosítása végett végre egyesülni fogunk s ez alkalom szorosabban füzend bennünket egymáshoz. Híszem, hogy a közélet minden érdekelt tényezője együttesen és fokozott mérvben fog a nagy cél érdekében munkálkodni: — összegyűjtik mindazt, a mi mezőgazdaságunk és erdészettünk múltjának megismerésére fontos, valamint mindazt, ami azoknak jelen szellemi és anyagi megizmosodását feltüntetni képes.

Budapest, 1893. april hóban.

Gróf Bethlen András,
földmívelésügyi m. kir. miniszter.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1893. május 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr

7415. v. 7411. v. 7413. v.

Szarvas indul: 8:45 éjjel 9:33 d. e. 1:55 d. u.

Mező-Túr érk: 4:35 " 10:19 " 2:41 "

Mezőtúr-Szarvas,

7416. v. 7412. v. 7414. v.

Mező-Túr indul: 7:47 d. e. 12:35 d. u. 4:58 d. u.

Szarvas érk: 8:33 " 1:21 " 5:44 "

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz.

Arad ind: 8:20 d. e. 1:25 d. e. 9:45 este

Csaba érk: 9:20 " 12:58 d. u. 11:30 "

" ind: 9:25 " 1:23 d. u. 11:45 éjjel

Mező-Túr érk: 10:29 " 2:51 " 1:29 "

" ind: 10:30 " 2:59 " 1:33 "

Szolnok érk: 11:15 " 4:05 " 2:45 "

" ind: 11:22 " 4:20 " 3:00 "

Budapest érk: 1:20 d. u. 7:25 este 6:30 regge

Budapest-Arad.

602. gy. 604. sz. 606. sz.

Budapest ind: 1:55 d. u. 8:10 d. e. 10:00 este

Szolnok érk: 3:53 " 11:04 " 1:07 éjjel

" ind: 4:02 " 11:14 " 1:37 "

Mező-Túr érk: 4:47 " 12:18 " 2:46 "

" ind: 4:48 " 12:25 " 2:49 "

Csaba érk: 5:52 " 1:53 " 4:17 "

" ind: 5:57 " 1:13 " 4:37 "

Arad érk: 6:57 este 3:50 " 6:00 regge

Felelős szerkesztő: **Varga József.**

Kiadó-tulajdonos: **Sámuel A.**

HIRDETÉSEK

228

893

Hirdetmény.

A békés-báboczkai szakaszon a fű és here ez évi haszonélvezetének árverése a következő sorrendben fog a helyszínén megtartatni, u. m.

Május 23-ikán reggel 8 órakor kezdődik a fű és here árverése a malomzugi főcsatornánál (régi halásztelki uradalmi megyénél) és folytatva a régi kákafoki gáton a makkosig, onnét a zsilipnek és csergetyűi átmenés mellett elvonuló új végleges gát felső bekötéseig (18-a) vagyis a halásztelki végleges gátig.

Május 24-kén reggeli 6 órakor kezdődik az árverés a 18-a végleges gát felső bekötésénél és folytatólag tart a kisköki gátnak Endröd felé első végig.

Május 25-kén reggeli 6 órakor kezdődik az árverés a kisköki gát felső végétől és tart a gyomai torzsás felső meder áttöltéseig.

Május 26-kán reggeli 6 órakor kezdődik az árverés a gyomai torzsási felső meder áttöltéstől és tart K.-Tarcsaig.

Május 27-kén reggeli 6 órakor kezdődik az árverés K.-Tarcsa felső szélétől (üsvényhegy) és tart a békési élőviz alsó torkolati zsilipjéig.

Május 29-kén reggeli 7 órakor kezdődik az árverés a Makkosnál és folytatólag tart a báboczkai határig.

Venni szándékozók jelenjenek meg a helyszínén, a fizetés készpénzben történik.

Szarvas, 1893. május 17.

Dósa Andor

h. igazgató szak. mérnök.

100. vb szám.

1893.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. járásbíróság 1893 évi 778 számú végzése következtében részben dr. Haviár Gyula ügyvéd által képviselt Gaál Soma szarvasi lakos javára Kralovánszki Imre szarvasi lakos ellen 400 frt és jár erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt Hecht testvérek javára a 85.193 sz. a. 400 frt. Steiner Fidor javára a 859.93 sz. alatt 150 frt és Sonnenschein E. javára a 951.93 számú végzése alapján 500 frt és jár. erejéig lefoglalt és 366 frt 70 krra becsült házi butorok, eszközök, cser, ceres hordók, kádak, különféle bőrök és egy rézüstből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbírósága 973.1893 számú végzése folytán 400 frt tőkekövetelés, ennek 1893 évi február hó 26-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 23 frtban bíróság már megállapított költségek valamint a lefoglaltatók összes követelése erejéig végrehajtást szenvedett szarvasi lakásán leendő esz- közlésére 1893 évi május hó 27-dik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőknek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Szarvason, 1893 évi május 17-ik napján.

Holesy Arnold

kir. j. bírósági végrehajtó.

Ház és üzlet-eladás.

A piac téren fekvő Hajnal József ur tulajdonát képező ház szabad kézből eladó vagy bérbe-adó. Eladó egész fűszerüzlete, de esetleg az abban lévő árucikkek is kisebb nagyobb mennyiségben. Értekezhetni alulirotnál

Dr. Szemző Gyula
ügyvéd.

Mint legjobbnak elismert, úgy valódiságánál mint gyógyhatásánál fogva a

TOKAJI COGNAC

mely tiszta borból készül.

Kizárólagos főraktár:

KMETZ MIHALY

fűszer, bor és csemege kereskedésében
SZARVASON
piacztér.

10—5

ZACHERLIN

Vigyázat!

bevásárlásnál

Vető... Nekem nem kell kinyitott rovarper; mert én Zacherlint ker- tem! ezt a kiváló szert méltán dícsérik, mint a legeslegjobb eszközt mindenféle rovar ellen, azért veszek én csak lepecsételt üveget Zacherlin névvel.

Szarvas: Nyácsik S. utóda
" Réthy Sándor
M-Berény Pilz Márton

Kapható:

Mezőtur: Schreiber Izidor
Turkeve: Friedmann Gy.
Gyoma: Scheiber Adolf uraknál

Ház-eladás.

Néh. özv. Sinka Jánosné-féle ház (III. tized 1265 sz.) tőrös nagy udvarral, — ovodahelyiségnek is alkalmas — szabadkézből örök áron eladó.

Értekezni lehet az örökösökkel.

CSAK

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegyre ügyel biztos lehet hogy nem kapot értéktelen utánzást

Pain-Expeller

„horgonnyal” legjobb eredménnyel alkalmazható csusz, hátfájdal- mak, fejfájás, köszvény, esipőfáj- dalmak, toszaggatás és meghülé- sek ellen; gyakran már egy bedör- zölés elegendő a fájdalmak enyhü- lésére. Minden üveg a gyárjeggyel a „HORGONYNYAL”

el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitűnő háziszser majdnem minden gyógy- szertárban 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Ex- peller

valódi.

Van szerencsém a helybeli és környékbeli t. cz. közönséget értesíteni, hogy az általam képviselt

Nagyszzebeni Földhitelintézet

1893. május hó 1-től kezdve 4 1/2% kamatozású záloglevélű kölcsönöket városi bérházakra és földekre en- gedélyez és pedig:

40 évre	— 1/2	évenkénti törlesztéssel	2 frt 98 kr.
38	" — 1/2	"	3 frt 25 kr.
30	" — 1/2	"	3 frt 75 kr.
26	" — 1/2	"	3 frt 68 kr.

A kölcsönök készpénzben fizetletnek ki és intézetünk által az amortisationális idő tartam alatt fel nem mondhatók, ellenben a kölcsön vevők által bármely részletekben előbb is visszafizethetők.

A birtokot már terhelt magasabb kamatlábú kölcsönök általunk illeték és bélyegmentesen kon- vertáltatnak.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

Sterbetz Gábor

mint a Nagyszzebeni földhitelintézet jelzálog osztályának szarvasi és környéke képviselője.

Üzlethelyiség változtatás

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy e hó 24-dike óta |1880-ban alapított| s BAGI-féle házban fennálló

**KÖNYVNYOMDÁMAT KÖNYV-
ÉS PAPIR KERESKEDESEMET**

saját házámba Beliczey ut 11. szám alatt a B.-Szt.-Andrási takarékpénztár mellett

helyeztem át. Midőn ezt becses tudomásukra hozom, kérem nagyrabecsült bizalmukkal úgy mint eddig továbbra is szerencsétetni szíveskedjenek.

Főtörekvésem ezután is oda fog irányulni, hogy eddigi becses pártfogásukat továbbra is kiérdemeljem.

TELJES TISZTELETTEL:

Sámuel Adolf.